

Smlouva

mezi

Českou republikou a Ruskou federací

o sociálním zabezpečení

Česká republika a Ruská federace (dále jen „smluvní strany“), vedeny přáním rozvíjet spolupráci mezi oběma státy v oblasti sociálního zabezpečení, se dohodly takto:

ČÁST I **V š e o b e c n á   u s t a n o v e n í**

Článek 1

1. Pro účely této smlouvy výrazy uvedené níže znamenají:

1) „právní předpisy“ - zákony a jiné obecně závazné právní předpisy smluvních stran o důchodech a dávkách sociálního zabezpečení uvedených v článku 2 této smlouvy;

2) „příslušný úřad“:
v České republice - Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky;
v Ruské federaci - Ministerstvo zdravotnictví a sociálního rozvoje Ruské federace;

3) „instituce“ - kompetentní orgán nebo instituci, kterým přísluší provádění právních předpisů o sociálním zabezpečení uvedených v článku 2 této smlouvy;

4) „pracovník“ - osobu, která vykonávala nebo vykonává činnost, na jejímž základě podléhala nebo podléhá právním předpisům každé ze smluvních stran;

5) „doba pojištění (zaměstnání)“ - dobu započítávanou podle právních předpisů každé ze smluvních stran pro přiznání nároku na důchody a dávky sociálního zabezpečení;

6) „důchody a dávky“ - peněžité platby předvídané v článku 2 této smlouvy (s výjimkou akumulované části pracovního starobního důchodu podle právních předpisů Ruské federace), včetně všech jejich součástí, poskytovaných na základě právních předpisů každé ze smluvních stran.

2. Ostatní výrazy použité v této smlouvě mají význam, který jim náleží podle právních předpisů příslušné smluvní strany.

Článek 2

1. Tato smlouva se použije na vztahy upravené právními předpisy každé ze smluvních stran o sociálním zabezpečení týkající se:

a) V Ruské federaci:

dávek v nemoci a mateřství, ke kterým patří:
dávky při dočasné pracovní neschopnosti, jednorázové dávky pro ženy, které jsou evidovány ve zdravotnických zařízeních v ranných obdobích těhotenství, dávky

v těhotenství a při porodech, jednorázové dávky při narození dítěte, měsíční dávky při péči o dítě osobám, které podléhají povinnému sociálnímu pojištění;
pracovních invalidních důchodů;
pracovních starobních důchodů;
pracovních důchodů v případě ztráty živitele;
zabezpečení při pracovních úrazech a nemocech z povolání z povinného sociálního pojištění;
pohřebného;
dávek pro děti, ke kterým patří jednorázové dávky při narození dítěte; měsíční dávky při péči o dítě osobám, které nepodléhají povinnému sociálnímu pojištění;

b) V České republice:

dávek v nemoci a mateřství;
invalidních důchodů;
starobních důchodů;
důchodů pozůstalých;
dávek při pracovních úrazech a nemocech z povolání;
pohřebného;
přídavků na děti.

2. Tato smlouva se použije také na vztahy upravené právními předpisy o sociálním zabezpečení, které mění nebo doplňují ty uvedené v odstavci 1 tohoto článku, s výjimkou právních předpisů zavádějících nové odvětví sociálního zabezpečení.

Článek 3

Tato smlouva se vztahuje na pracovníky a jejich rodinné příslušníky, kteří jsou občany jedné ze smluvních stran a kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům některé ze smluvních stran.

Článek 4

Občané jedné smluvní strany budou v otázkách uvedených v článku 2 této smlouvy, pokud jde o práva a povinnosti, postaveni na roveň občanům druhé smluvní strany.

Článek 5

Nestanoví-li tato smlouva jinak, nesmí být nárok na důchod a dávku zamítnut a jejich výše měněna nebo jejich výplata zastavena z důvodu, že pracovník bydlí na území druhé smluvní strany.

ČÁST II

Používání právních předpisů

Článek 6

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, vztahují se na pracovníky podléhající této smlouvě právní předpisy té smluvní strany, na jejímž území vykonávají pracovní činnost.

2. Z ustanovení odst. 1 tohoto článku se stanoví následující výjimky:

1) Na pracovníky podléhající právním předpisům jedné smluvní strany, kteří byli vysláni zaměstnavatelem této smluvní strany vykonávat v jeho zájmu dočasně pracovní činnost na území druhé smluvní strany, se vztahují právní předpisy prvé smluvní strany do konce 24. kalendářního měsíce ode dne jejich vyslání.

2) Na pracovníky, kteří jsou členy personálu dopravních podniků vykonávající pracovní činnost na území obou smluvních stran, se vztahují právní předpisy té smluvní strany, na jejímž území je zaregistrován příslušný podnik.

3) Za pracovníka vyslaného na území druhé smluvní strany ve smyslu bodu 1) a 2) odst. 2 se nepovažuje pracovník, který má na území druhé smluvní strany povolení k trvalému pobytu. Tato úprava neplatí, má-li pracovník uvedeno v pracovní smlouvě místo výkonu práce na území prvé smluvní strany.

4) Na pracovníky, kteří jsou členy posádky námořní lodi, se vztahují právní předpisy té smluvní strany, pod jejíž vlajkou loď pluje.

5) Na zaměstnance (pracovníky) diplomatických zastoupení a konzulárních úřadů smluvních stran, a také na soukromé domácí pracovníky, se vztahují příslušná ustanovení Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z 18. dubna 1961 a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963.

Článek 7

Na společnou žádost pracovníka a jeho zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné mohou příslušné úřady nebo jiné orgány smluvních stran, na které je přeneseno příslušné zmocnění, po dohodě stanovit výjimky z článku 6 této smlouvy.

ČÁST III

Zvláštní ustanovení pro jednotlivé druhy dávek a důchodů

Kapitola první

Dávky v nemoci a mateřství

Článek 8

Pro stanovení nároku na dávky se započítávají doby pojištění (zaměstnání) získané podle právních předpisů obou smluvních stran s výjimkou případů, kdy se uvedené doby časově překrývají.

Článek 9

Dávky v nemoci a mateřství, pro získání nároku na něž se vyžaduje placení pojistného, se přiznávají a vyplácejí podle právních předpisů a k tíži té smluvní strany, na jejímž území je pracovník pojištěn.

Článek 10

Dávky v nemoci a mateřství, pro získání nároku na něž se nevyžaduje placení pojistného, se přiznávají a vyplácejí podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území má pracovník trvalý pobyt.

Článek 11

Vznikne-li nárok na stejné dávky v mateřství podle právních předpisů obou smluvních stran, poskytne se dávka v mateřství podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území má pracovník trvalý pobyt.

Kapitola druhá

Důchody při invaliditě, ve stáří a pozůstalých

Oddíl 1

Společná ustanovení

Článek 12

Závisí-li podle právních předpisů jedné smluvní strany vznik, zachování nebo obnovení nároku na důchod, a také konverze důchodových nároků podle právních předpisů Ruské federace, na získání určitých dob pojištění (zaměstnání) nebo na jejich délce, pak se přihlédnou k dobám pojištění (zaměstnání) získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany stejně, jako by byly získány na území této smluvní strany, s výjimkou případů, kdy se uvedené doby časově překrývají.

Článek 13

Jsou-li podle právních předpisů jedné smluvní strany splněny podmínky nároku na důchod i bez přihlédnutí k dobám pojištění (zaměstnání) získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany, stanoví instituce první smluvní strany důchod na základě dob pojištění (zaměstnání) získaných podle jejích právních předpisů.

Článek 14

1. Instituce každé smluvní strany vypočítá výši důchodu odpovídající době pojištění (zaměstnání) získané podle jejích právních předpisů.

Při tom se zápočet dob pojištění (zaměstnání) provádí podle právních předpisů té smluvní strany, jejíž instituce přiznává důchod.

2. Jestliže doba pojištění (zaměstnání) získaná podle právních předpisů jedné smluvní strany činí méně než dvanáct měsíců a nevznikne-li na jejím základě nárok, důchod této smluvní strany se nevyměřuje.

Článek 15

1. Pokud nárok na důchod nebo na jeho výplatu závisí na pobírání příjmů, vykonávání výdělečné činnosti nebo na jiných okolnostech, přihlíží se k těmto okolnostem, pokud se uskutečňují na území kterékoli ze smluvních stran.

2. Souběžná výplata důchodů nebo dávek (zabezpečení) stejného druhu při invaliditě, ve stáří, pozůstalých a při pracovních úrazech a nemocech z povolání od obou smluvních stran se připouští.

Oddíl 2

Zvláštní ustanovení

Používání právních předpisů České republiky

Článek 16

1. Pokud nárok na důchod podle právních předpisů České republiky může vzniknout pouze s přihlédnutím k dobám pojištění (zaměstnání) získaným podle právních předpisů Ruské federace, pak příslušná instituce České republiky:

1) stanoví teoretickou výši důchodu, který by náležel v případě, že by všechny doby pojištění (zaměstnání) byly získány podle právních předpisů České republiky;

2) na základě teoretické výše důchodu určené podle bodu 1 tohoto odstavce, stanoví skutečnou výši důchodu podle poměru délky dob pojištění (zaměstnání) získaných podle právních předpisů České republiky k celkové době pojištění (zaměstnání).

Pro stanovení výpočtového základu pro výpočet důchodu se vychází z příjmů dosažených v dobách pojištění (zaměstnání) na území České republiky. Indexace a stanovení průměrného výdělku se provádí podle právních předpisů České republiky a takto stanovený výdělek se považuje za dosažený v dobách pojištění (zaměstnání), k nimž se přihlíží při stanovení teoretické výše důchodu.

Výpočet důchodu podle tohoto odstavce se provádí i v případě, kdy se důchod stanoví podle článku 13 této smlouvy; osobě bude přiznán vyšší z důchodů.

2. Při provádění odstavce 1 tohoto článku vezme příslušná instituce České republiky v úvahu též závazky vyplývající ze smluv o sociálním zabezpečení s třetími státy v míře, ve které tyto smlouvy upravují sčítání dob pojištění (zaměstnání).

3. Podmínkou vzniku nároku na invalidní důchod osob, u nichž invalidita vznikla před dosažením osmnácti let věku, a které nebyly pojištěny po potřebnou dobu, je trvalý pobyt na území České republiky.

Používání právních předpisů Ruské federace

Článek 17

1. V případě, kdy při přiznání důchodu v Ruské federaci podle této Smlouvy doby pojištění (zaměstnání) získané podle právních předpisů Ruské federace a započítávané při konverzi nároku na důchod jsou kratší než 25 let u mužů a 20 let u žen, výše důchodu odpovídající dobám pojištění (zaměstnání) získaným podle právních předpisů Ruské federace se vypočítává následujícím způsobem: Výše důchodu stanovená v souladu s právními předpisy Ruské federace odpovídající době pojištění (zaměstnání) u mužů 25 let a u žen 20 let se dělí 300 měsíci u mužů a 240 měsíci u žen a poté se násobí počtem měsíců skutečně existující doby pojištění (zaměstnání) získané podle právních předpisů Ruské federace (doba převyšující 15 dní se zaokrouhluje na celý měsíc a doba kratší než 15 dní včetně se nezapočítává).

Ustanovení článku 14 této smlouvy a tohoto odstavce se nepoužívají ke stanovení pojistné a akumulované části pracovního důchodu podle právních předpisů Ruské federace tvořenému částkou pojistných příspěvků na povinné (státní) důchodové pojištění platné od 1. ledna 2002. V tomto případě výše pojistné a akumulované části pracovního důchodu se vypočítává podle právních předpisů Ruské federace.

2. Pokud při přiznání důchodu v Ruské federaci podle této smlouvy doby pojištění (zaměstnání) získané podle právních předpisů Ruské federace a započítávané při konverzi nároků na důchod nejsou kratší než 25 let u mužů a 20 let u žen, výše důchodu se vypočítává bez přihlídnutí k dobám pojištění (zaměstnání) získaným podle právních předpisů České republiky.

3. Při používání článku 14 této smlouvy a odst. 1 tohoto článku se zápočet dob pojištění (zaměstnání) provádí podle právních předpisů Ruské federace.

4. Sociální důchod se přiznává a vyplácí v souladu s právními předpisy Ruské federace.

Kapitola třetí

Dávky (zabezpečení) při pracovních úrazech a nemocech z povolání

Článek 18

Dávky (zabezpečení) při pracovních úrazech a nemocech z povolání přiznává a vyplácí instituce té smluvní strany, jejímž právním předpisům podléhal pracovník v době pracovního úrazu nebo v době, kdy naposledy vykonával činnost mající za následek vznik nemoci z povolání.

Článek 19

Stanoví-li právní předpisy jedné smluvní strany, že se dávky (zabezpečení) pro nemoc z povolání poskytují, pokud činnost, která nemoc může způsobit, byla vykonávána po určitou dobu, pak příslušná instituce smluvní strany přihlíží - pokud je to nezbytné - k dobám vykonávání takové činnosti na území druhé smluvní strany.

Článek 20

Pracovník, který pobíral nebo pobírá dávky (zabezpečení) pro nemoc z povolání k tíži jedné smluvní strany a poté vykonával výdělečnou činnost, která také podle právních předpisů druhé smluvní strany způsobila nemoc z povolání vedoucí ke snížení pracovní schopnosti, má nárok na zvýšení dávky (zabezpečení).

V takovém případě instituce první smluvní strany poskytuje dávky (zabezpečení) podle jejích právních předpisů bez přihlídnutí ke snížení pracovní schopnosti a instituce druhé smluvní strany ve výši odpovídající snížení pracovní schopnosti.

Kapitola čtvrtá Pohřebné

Článek 21

Pohřebné se poskytuje podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území byl vypraven pohřeb.

K podmínce splnění délky pobytu na území této smluvní strany se při tom nepřihlíží.

Kapitola pátá Přídavky na děti

Článek 22

Přídavky na děti se přiznávají podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území mají děti trvalý pobyt.

ČÁST IV R ů z n á u s t a n o v e n í

Článek 23

Příslušné úřady smluvních stran:

sjednají pro používání této smlouvy ujednání;
informují se vzájemně o změnách svých právních předpisů;
určí instituce pro vzájemný styk za účelem provádění této smlouvy.

Článek 24

1. Příslušné úřady a instituce smluvních stran si bezplatně poskytují vzájemnou pomoc při provádění této smlouvy tak, jako by se jednalo o použití jejich vlastních právních předpisů.

2. Dokumenty vydávané při provádění této smlouvy jednou smluvní stranou podle jejich právních předpisů nebo ověřené jejím příslušným orgánem se ve druhé smluvní straně uznávají bez potřeby legalizace.

3. O posouzení zdravotního stavu nebo stanovení invalidity rozhoduje instituce té smluvní strany, podle jejíchž právních předpisů se poskytuje příslušný důchod nebo dávka. Přitom může přihlídnout ke zprávám a lékařským posudkům druhé smluvní strany.

4. Lékařská vyšetření, jejichž provedení je požadováno právními předpisy jedné smluvní strany a týkají se občanů nacházejících se na území druhé smluvní strany, budou provedena na žádost instituce první smluvní strany lékařem nebo zdravotnickým zařízením druhé smluvní strany, bez vzájemné úhrady nákladů.

Článek 25

Při provádění této smlouvy instituce smluvních stran vzájemně komunikují v českém i ruském jazyce.

Článek 26

Jakékoli žádosti nebo opravné prostředky podávané při používání této smlouvy, které mají být podány podle právních předpisů jedné smluvní strany v určité lhůtě příslušnému úřadu nebo instituci této smluvní strany, se považují za podané včas, pokud byly během stejné lhůty podány u příslušného úřadu nebo instituce druhé smluvní strany.

Článek 27

Výplata důchodů a dávek podle této smlouvy z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany se uskutečňuje ve volně směnitelné měně.

Článek 28

Všechny informace dotýkající se osoby a předávané mezi orgány a institucemi smluvních stran budou považovány za důvěrné a budou moci být využívány jen pro účely provádění této smlouvy.

Článek 29

1. Rozdíllosti vznikající mezi smluvními stranami při výkladu a provádění této smlouvy budou řešeny jednáním a konzultacemi příslušných úřadů smluvních stran.

2. Rozdílnosti, které nebudou moci být vyřešeny podle odstavce 1 tohoto článku, budou řešeny diplomatickou cestou.

ČÁST V **Ustanovení přechodná a závěrečná**

Článek 30

1. Důchody a dávky podle této smlouvy se přiznávají nejdříve od doby vstupu v platnost této smlouvy.

2. Tato smlouva se vztahuje také na pojistné případy, které nastaly před jejím vstupem v platnost.

3. Pro stanovení nároků na důchody a dávky podle této smlouvy se přihlédne také k dobám pojištění (zaměstnání), které byly získány před vstupem této smlouvy v platnost.

Přitom doby pojištění (zaměstnání) získané do 31. prosince 2008 na území jedné ze smluvních stran vezme v úvahu ta smluvní strana, na jejímž území měla osoba k tomuto dni trvalé bydliště, avšak pouze v rozsahu, ve kterém nejsou tyto doby již zhodnoceny pro stanovení výše důchodu nebo dávky přiznané druhou smluvní stranou a za předpokladu, že daná osoba získala k uvedenému datu alespoň 1 rok pojištění podle právních předpisů smluvní strany, která má podle tohoto odstavce doby pojištění (zaměstnání) vzít v úvahu. Pokud nebude tato podmínka splněna, doby pojištění (zaměstnání) vezme v úvahu ta smluvní strana, podle jejichž právních předpisů byly skutečně získány.

4. Důchody a dávky přiznané před vstupem této smlouvy v platnost nebudou přepočítávány.

Článek 31

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci.

2. Tato smlouva vstoupí v platnost prvního dne třetího měsíce následujícího po dni výměny ratifikačních listin.

3. Tuto smlouvu lze měnit a doplňovat prostřednictvím příslušných protokolů podepsaných smluvními stranami, pro jejichž vstup v platnost platí podmínky stanovené v tomto článku.

Článek 32

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Každá ze smluvních stran může ukončit platnost této smlouvy písemným oznámením výpovědi druhé smluvní straně

diplomatickou cestou. Platnost této smlouvy skončí po uplynutí 6 měsíců ode dne obdržení takového oznámení druhou smluvní stranou.

2. Nároky získané podle této smlouvy nebudou v případě ukončení její platnosti dotčeny.

Dáno v Praze dne 8. prosince 2011 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku

Jaromír Drábek
ministr práce a sociálních věcí

Za Ruskou federaci

Tat'jana Alexejevna Golikova
ministryně zdravotnictví
a sociálního rozvoje